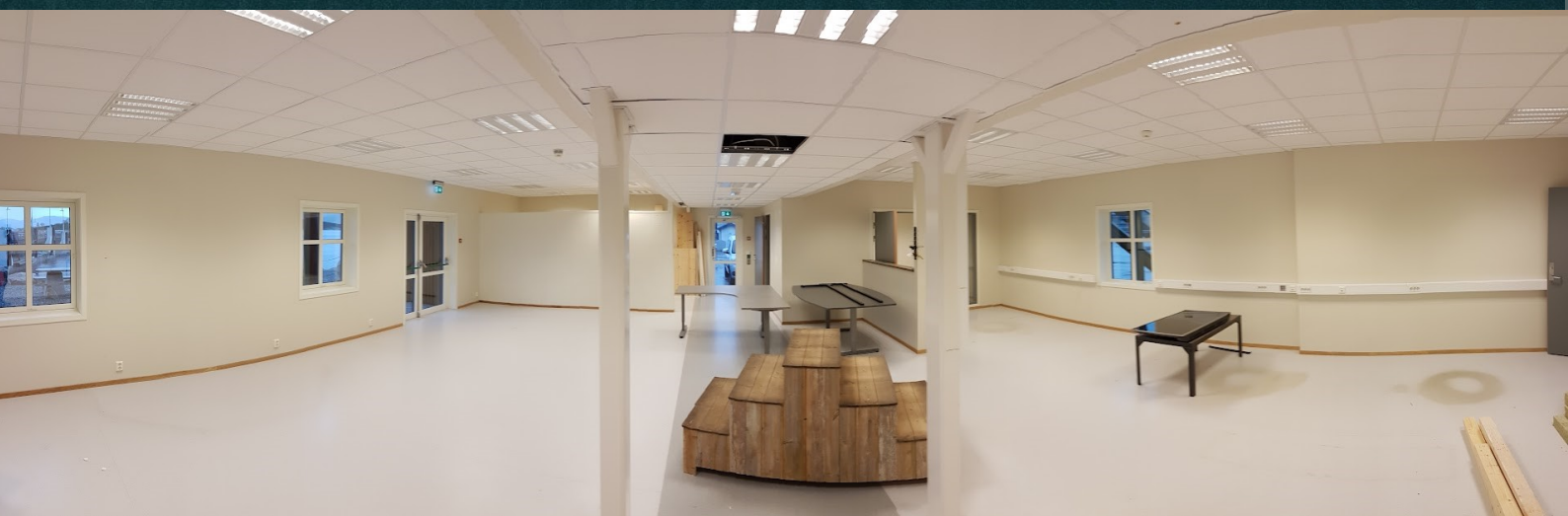

Årsrapport 2023

Kystmuseet i Sør-Trøndelag

Betraktninger på museets virksomhet i 2023

I fjorårets leder skrev vi at vi er “på rett kurs med god bøl inn i framtida”. Utviklingen av museumsvirksomheten går i riktig retning, men vi erkjenner at det er av og til vanskelig å finne den rette balansen mellom kunnskapsutvikling, forvaltning og formidling. For det er nettopp disse tre arbeidsområdene at vi kan oppsummere vår kjernevirksomhet :

- Kunnskapsutvikling

Begrepet rommer både det akademiske og vanlig forståtte forskningsbegrepet og den kunnskapsproduksjon som skjer daglig på alle felt i museene – det være seg å produsere en podkast, bygge en ny båtttype eller utvikle nye formidlingsmetoder. Vi skal likevel være tydelige på hva som benevnes forskning og hva som er annen type kunnskapsproduksjon. Alle ansatte deltar på ulik måte i kunnskapsutvikling og kunnskapsformidling.

- Forvaltning

Det handler om forvaltning i bred forstand; hvordan vi på vegne av samfunnet tar vare på alt fra gjenstander, foto/film, arkiver til fartøy, bygg og kulturlandskap. Denne delen av virksomhet er ikke den som er lettest å høste honnør for, men samtidig vell så viktig som formidlingsdelen. Både samfunnet og vi selv forventer at vi tar vare på disse etter gjeldende standarder, at de er listeført og anvendbare til sitt bruk

- Formidling

Formidling er kanskje den delen av museumsvirksomheten som folk flest forbinder oss med. Igjennom våre utstillinger, omvisninger og andre publikumsrelaterte aktiviteter og tilbud forteller vi historien til det brede lag av publikum. All formidling bør i utgangspunktet skje med basis i en godt forvaltet samling.

Oppsummert er derfor museumsvirksomheten mer sammensatt enn den ofte eksponerte og lett gjenkjennelige formidlingsaktiviteten. Det er summen av disse tre arbeidsområdene som gjør oss til den samfunnsinstitusjonen som et museum utgjør, ellers som det internasjonale museumsforbundet ICOM har som definisjon:

Et museum er en ikke-kommersiell, permanent institusjon i samfunnets tjeneste, som forsker på, samler, konserverer, fortolker og formidler materiell og immateriell kulturarv. Museene er åpne for publikum, tilgjengelige og inkluderende, og fremmer mangfold og bærekraft. De opererer og kommuniserer etisk og profesjonelt, legger til rette for bred deltakelse fra samfunnet og tilbyr varierte opplevelser for utdanning, underholdning, refleksjon og kunnskapsdeling .

Så er det en kontinuerlig utfordring og kunst det å finne den rette balansen mellom disse i både hverdag og fest; hva skal prioriteres i budsjettene, hvilke arbeidsområder skal ressusettes med nok arbeidstimer og hva skal løftes ut til publikum. Det som er helt sikkert er at alle arbeidsområdene er gjensidig avhengig av hverandre, uten det ene så blir det ikke noe av de to andre.

Som eksempel skal kulturlandskapet og bygningene på Dolm skjøttes og objekter tas vare på (forvaltning), vi skal forske mer på stedets betydning for regionen (kunnskapsutvikling) samtidig som dette skal formidles med ulike teknikker på flere plattformer til publikum (formidling).

Denne balansekunsten er noe som våre eminente ansatte står i hele tiden og som vi blir stadig bedre i å mestre. Med gjensidig respekt for hverandres fagfelt og erkjennelsen av at uten det ene blir det ikke noe av det andre så fortsetter vi jobben med å skape en god museumsvirksomhet her øyregionen med nasjonale og etter hvert internasjonale ringvirkninger.

Hitra, 2023

Jørgen Fjeldvær
Museumsdirektør

Innhold

2. Dette er Kystmuseet i Sør-Trøndelag	5	5.4. Ekstern virksomhet.....	24
3. Fornyng	6	6. Forskning og utvikling.....	25
3.1. kompetanseheving.....	7	6.1. Publikasjoner.....	25
3.2. Nettverk og samarbeide.....	7	6.2. Hitterslekt.....	25
4. Forvaltning	8	7. Havbruk.....	26
4.1. Samlingsforvaltning og.....	8	7.1. Havbruksformidling.....	26
4.1.1. Samlingsutvikling.....	8	7.2. Fornyng.....	27
4.1.2. Dokumentasjon og tilgjengeliggjøring.....	9	8. Drift.....	30
4.1.3. Trygg ivaretaking.....	11	8.1. Ansatte.....	30
4.2. VITA.....	12	8.2. Praksisplasser og arbeidstrening.....	31
4.3. Skagestua.....	12	8.3. Økonomi.....	31
4.4. Hemnskjela.....	13	8.4. Besøksutviklingen.....	31
4.5. Dolm prestegård og kulturlandskap..	14	8.5. Driftsbygninger.....	33
4.5.1. Bygninger	14	8.6. Kjøretøy og farkoster.....	33
4.5.2. Kulturlandskapet.....	15	8.6. Bibliotek.....	33
4.5.3. Historisk hage	16	8.7. Markedsføring.....	34
5. Formidling.....	17	8.8. Turistkontor.....	34
5.1. Utstillinger.....	18	8.9. Kurs og konferanse.....	34
5.1.1. Basisutstillinger.....	18	8.10. Museumsbutikk.....	34
5.1.2. Vandreutstillinger fra museet...19		9. Helse, Miljø og Sikkerhet.....	35
5.1.3. Skiftende utstillinger.....	19	9.1. Håndbok.....	35
5.2. Publikumstilbud.....	21	9.2. Tiltak.....	35
5.2.1. Arrangementer.....	21	9.3. Rapportering.....	36
5.2.2. Foredrag.....	23	9.4. Avvik.....	36
5.3. Barn og skole.....	24		

2. Dette er Kystmuseet

Kystmuseet i Sør-Trøndelag har tre fagfelt vi arbeider med.

1. Nyere tids kystkultur på regionalt nivå. Med nyere tid menes perioden fra starten av 1900-tallet og fram til i dag.

2. Museet jobber med forvaltning og formidling av havbrukshistorien i et lokalt, regionalt og nasjonalt perspektiv.

3. Museet er et museum for sitt lokalsamfunn, og skal virke i og bevare historien til sitt nærmiljø.

Kystmuseet er lokalisert på Hitra, med ansatte fordelt på tre forskjellige steder; Fillan, Sandstad og Dora.

Meieriet på Fillan museets hovedbase, her er det faste og skiftende utstillinger, museumsbutikk, turistinformasjon, sal med plass til 70 personer og kontorplass til de fleste av våre ansatte.

Museets havbruksavdeling, har sin virksomhet i Hitra hurtigbåtterminal på Sandstad. Her har vi skiftende og faste utstillinger, butikk og på sommeren har vi også en betjent turistinformasjon. Det er fra Sandstad vi kjører våre omvisninger og gjennomfører formidling om havbruksnæringa.

Vår gjenstandssamling befinner seg på Dora, sammen med to av våre samlingsforvaltere. I fellesmagasinet Olrichallen blir museets gjenstandssamling forvaltet. Her har vi kontorlokaler, mottakssystem og magasineringsfasiliteter. Her har museet også lånt et arbeidsrom for organisering av havbruksarkivet som er fjernlagret hos Trondheim Statsarkiv.

I Kystmuseets portefølje ligger også Dolm prestegård og kulturlandskap, Hemnskjela krigsminneutstilling, Shetlandskøyta Vita I og Skagestua.

3. Fornyning

Året 2023 er året hvor vi har høstet fruktene av arbeid som ble gjort i 2022.

Det største løftet var åpningen av den nye utstillingen Ringer i vannet, som også innebar en permanent lekekrok for barn, en utvidet skiftebu og fornyet museumsbutikk.

Samtidig har vi utviklet vårt tilbud på Hemnskjela, hvor det nå står en permanent utstilling inne i lokalet til kanonen som vi fikk på plass i 2022.

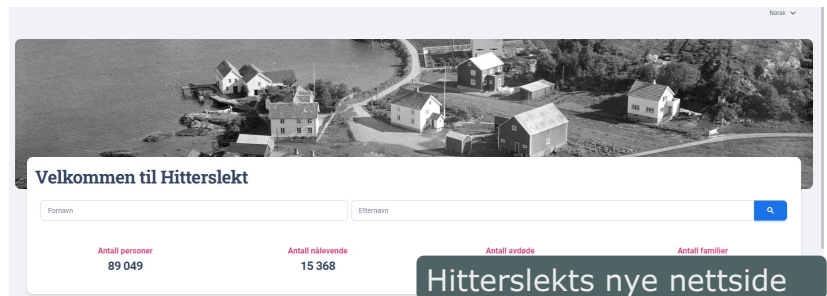
Museet har også tenkt nytt rundt arrangementer. Et eksempel er kulturminnedagen, som ble løftet opp til et nytt nivå med både innhold og rammer.

Museets slektsdatabase Hitterslekt har fått et nytt design og brukergrensesnitt, noe som gir flere muligheter for utvikling av slektsdatabasen.

Blant våre ansatte har vi også fått på plass bedre fasiliteter for gjestearbeidsplasser, samt funnet en bedre kontorløsning.

Museets formidlere har dette året vært sterkt involvert i MIST sin satsing på kompetanseheving og nytenking rundt skoleopplegg i MIST. Dette arbeidet vil først gjøre utslag i 2024.

Disse tiltakene, samt flere endringer som vi ikke har nevnt her, gjør at vi har utviklet vårt tilbud til publikum, og mulighetene for mer effektivt arbeid for våre ansatte.

3.1 Kompetanseheving

Flere av museets ansatte har vært på relevante kurs og seminarer. Museet har også vært en aktiv part i formidlingsplanen til MIST, hvor en del av denne planen innebærer kompetanseheving gjennom nye former for metoder og læring av andre. Hans Jakob, Marcus og Bernt har derfor hentet nyttig kunnskap gjennom dette tiltaket.

Kurs/seminar	Hvem
D5L fritidsskipersertifisering	Hans Jakob Farstad
STCW sikkerhetskurs for sjøfolk på mindre skip	Hans Jakob Farstad
Passasjer og krisehåndteringskurs	Hans Jakob Farstad
Lederkurs og stressmestring	Jørgen Fjeldvær, Hans Jakob Farstad og Lill Mona Kjerringvåg
E-kulturseminar	Kristin Svendsen
KUD seminar om kystkultur med fokus på fartøysregistrering.	Bente Heggvik

3.2 Nettverk og samarbeid

Kystmuseet har i 2023 vært delaktig i to museumsnettverk; samtidsnettverket og nettverket for kystkultur og fiskerihistorie. Vi er også med i Forum for Visningsanlegg i havbruk som ble avholdt i Molde og Ålesund. Museet stilte med 3 deltagere, og besøkte både landbaserte oppdrettsanlegg, semilukkede anlegg på sjø, samt to nye visningssenter.

Kystmuseet har i tillegg til samarbeidet med vår vertskommune og våre søstermuseer i MiST, utviklet samarbeid med både næringsliv, frivillige foreninger, andre museer og kulturaktører. Gode samarbeid er viktige for vårt arbeide med kystkulturen.

4. Forvaltning

4.1 Samlingsforvaltning

Innen samlingsforvaltning og arkivordning har vi oppgaver som går over mange år. Museet har jobbet jevnt med disse oppgavene i 2023.

De siste årene har vi prioritert gjenstandssamlingen og havbruksarkivet. Det meste av aktivitetene er samlet på Dora i Trondheim, hvor vi har gode og tilrettelagte forhold.

I løpet av året har vi totalt vært 7 personer med oppgaver innenfor samling og arkiv. Fire har hatt Dora som arbeidsplass, mens tre har fast tilhold på Fillan. Stillingsandelene varierer fra 20% - 60%. Fire personer har fast ansettelse i museet, to på arbeidstrening og den siste deltar på frivillig basis.

Kystmuseets samling

Per 31.12.2023

337 hyllemeter Arkiv
 5281 Kulturhistoriske gjenstander
 17820 Fotografi
 3 Flytende farkoster
 9 Farkoster, som ligger på land
 6 Kulturhistoriske bygninger
 1 Kulturlandskap
 1 Hageanlegg

4.1.1 samlingsutvikling

Museets samlingsutvikling er bevisste handlinger innen innsamling, avhending og destruksjon. For at samlingene ikke skal vokse uhemmet, kreves det at vi har pågående prioriteringsprosesser hvor vi vurderer om samlingene er i tråd med museets formål og innsamlingsplan.

Inntakskomiteen Vi har i løpet av 2023 hatt 6 møter. Av 24 tilbudte objekter ble 11 tatt inn i samlingen, 12 objekter ble det takket nei til og 1 ble tatt inn som rekvisita.

Det er også tatt inn 0,7 hm arkiv. Aktiv innsamling har i liten grad hatt prioritet i 2023. Årsaken er at vi har hatt fokus på eksisterende samling.

Møter i Inntakskomiteen	Antall møter	Saker	Objekter til samlingen	Avslag	Rekvisita
2019	4	16	12	6	19
2020	7	18	5	5	3
2021	2	5	0	0	0
2022	5	10	2	5	3
2023	6	25	11	12	1

Avhending: I dagens museumspolitik stilles økt krav til dokumentasjon, bærekraft og en mer spisset samlingsstrategi. I museumsmeldingen er det satt tydelige føringer til museene om at samlingene må gjennomgås og prioriteres. Kystmuseets samlingsforvaltere har en kontinuerlig prosess med å vurdere samlingen. Både det som allerede er samlet inn og det som tilbys.

I avhendingsprosessen har gjenstandene har blitt vurdert iht. skjemaet «Vurdering og prioritering av kunsthistoriske gjenstander», hvor de enkelte gjenstander får en score etter gitte parameter. Minste score er 0 og høyeste 60. Hovedkategoriene er relevans, tilstand, dokumentasjon/kulturhistorisk verdi, formidling og

forskningsverdi og bevaring. I tillegg vurderes om lignende gjenstander finnes i andre museer.

I 2023 avhendet vi 22 gjenstander. Gjenstandene hadde enten betydelige skader, hadde mangler og defekter og/eller var en type gjenstand som enten ligger utenfor vårt samlingsprofil eller at museet har mange av samme type på magasin .

Alle objektene ble fotografert, for å gi en visuell tilstandsvurdering og en dokumentasjon av prosessen.

Det ble levert en rapport med forslag til avhendinger i 2023 til Kystmuseets direktør. Han la denne frem for eierstiftelsen Kystmuseet i Sør-Trøndelag. Stiftelsen hadde ingen innvendinger og gjenstandene er avhendet.

4.1.2 Dokumentasjon og tilgjengeliggjøring

Kystmuseets arbeid med dokumentasjon handler om forvaltning av informasjon knyttet til våre samlinger. Museets samling er omfattende og variert. I slutten av 2023 har vi prøvd å få et mer nøyaktig bilde på hvor langt vi har kommet med registrering og dokumentasjon av samlingen. Grunnet et stort etterslep på enkelte områder så er det vanskelig å si nøyaktig hvor stor samlingen er. Vi har derimot gjort et overslag på de områder som fotografier og historisk arkiv som fortsatt ikke er helt registrert og dokumentert. Vi vil få et mer nøyaktig overblikk i 2024.

Totalt	Hva	Antall	%
Fotografier Antall: 17820	Scannet	17820	100%
	Registrert i Primus	3281	18,3%
	Publisert på Digitaltmuseum	2982	16,6%
Gjenstander Antall: 5281	Registrert i Primus	5281	100%
	Publisert på Digitaltmuseum	4181	79,1%
Norsk havbruksarkiv Antall Hyllemeter: 246	Registrert i ASTA	17	6,9%
Historisk arkiv KST Antall hyllemeter: 91	Registrert i ASTA	0	0%

Gjenstander

I 2023 har vi kommet svært langt i dokumentering og tilgjengeliggjøring av gjenstandssamlingen. Med dette har vi en langt bedre oversikt over samlingen og kan spisse innsamlingsstrategien mer spesifikt inn mot vårt hovedfokus som er kysthistorie de siste 100 år og havbrukshistorie.

De siste årene er det gjort et stort arbeide på endringer/korrigeringer, dette dreier seg om allerede registrerte gjenstander, der viktig basisinformasjon mangler, som for eksempel emneord og klassifisering i henhold til outline. Dette er svært viktig for søkbarheten. Bare i 2023 ble det gjort 3542 slike korrigeringer. I tabellen under ser vi antall gjenstander som er registrert de respektive årene. Det arbeidet som er lagt ned i registrering og dokumentasjon gjør at vi har svært god oversikt over gjenstandsamlingen til museet.

Hva	2020	2021	2022	2023
Gjenstander registrert følgende år	309	274	380	833
Gjenstander publisert på Digitaltmuseum	155	307	337	682

Fotografi

Kystmuseets fotosamling er omfattende, og har delvis vært nedprioritert i forhold til gjenstandsamlingen. I 2023 har vi begynt arbeidet med å dokumentere og registrere både museets historiske bilder, men også de store bildesamlingene knyttet til havbruk. Mye arbeid er lagt ned i å digitalisere og sortere usorterte bildesamlinger. Dette gjør at vi har oppdaget både duplikater og feilføringer som gjør at antall fotografi er blitt redusert til 17820 bilder i 2023. Vi ser for oss at dette tallet vil øke noe etter hvert som vi får bedre oversikt over de forskjellige gjenstandsamlingene. I 2023 har vi også hatt Melodie Rodahl med på arbeids trening og etter hvert også på prosjektstilling for registrering og scanning av foto. Mye av dette arbeidet vil vise seg i 2024.

Hva	2020	2021	2022	2023
Fotografier registrert følgende år	504	566	120	560
Fotografier publisert på Digitaltmuseum	489	563	120	435

Kystmuseets historiske arkiv

Museet har omtrent 91 hyllemeter med arkiv knyttet til forskjellige historiske kilder og arkivskapere. Dette arkivet er grovsortert med innholdsfortegnelse, men er fortsatt ikke søkbart digitalt, eller gjennom den nettbasert søkemotoren— Arkivportalen. Arbeidet med museets historiske arkiv vil først komme i gang når vi begynner å komme på tilfredsstillende nivå på de øvrige kategoriene av museets samling.

Norsk havbruksarkiv

Havbruksarkivene er materiale samlet inn av Kystmuseet gjennom mange år. Dette er komplekse arkiver av varierende størrelse og ordningsgrad. Av praktiske årsaker er arkivene deponert hos Statsarkivet i Trondheim. Vi så tidlig at dette ble et tidkrevende arbeid og har siden 2016 søkt Arkivverket om midler for å skaffe ressurser til ferdigstilling av ordningsarbeidet og med det publisering på Arkivportalen. Arbeidet med å systematisere og registrere havbruksarkivene tok så vidt til i 2020, og har blitt prioritert de siste årene innenfor ressursrammen vi har. I desember 2023 fikk museet innvilget midler fra arkivverket på kr 660.000, som gjør det mulig for oss å ansette en person i 100% stilling i ett år. Denne personen vil jobbe lag med museets ansatte og frivillige og betyr at vi kan ferdigstille arkivene i 2024/2025 og med det gjøre dem tilgjengelige for publikum på Arkivportalen. Det er viktig å merke seg at selv om bare 6% av arkivet er registrert i ASTA, er mye av arkivet nå grovsortert. Statistikken viser derfor bare et lite bilde av arbeidet som er gjort.

Havbruksarkivet

4.1.3 Trygg ivaretaking

Museets arbeide på området «Bevaring» handler om å ha en tilfredsstillende kontroll over samlingene og å sikre samlingenes oppbevaringsforhold i forhold til klima, lys, vannskader, renhold, håndtering, brann- og tyverisikring, og konservering. Bevaringsarbeidet omfatter også sikring av samlingene og plan for beredskap og krisehåndtering.

Kystmuseet bevarer mesteparten av sine gjenstander, som ikke inngår i utstilling eller er på utlån, i et leid magasin på Dora i Trondheim. De fysiske omgivelsene her er gode med reoler tilpasset et variert gjenstandsmateriale. Magasinet er temperatur- og luftfuktigregulert og gjenstandene er pakket i syrefri emballasje og silkepapir for best mulig bevaring. Foto og arkiv magasineres på Fillan i klimaregulerte magasin.

Samlingsforvalter Bente Heggvik gjør klar en duk for avfotografering.

4.2 VITA I

I 2017 tok museet over daglig drift og vedlikeholdsansvaret for VITA I. Det er båtbygger Willy Eide som i en delstilling utfører dette oppdraget. Fartøyet ligger ved kai på Ansnes, med presenning og avfuktere som går kontinuerlig. Tilstanden på fartøyet er svært dårlig, men får daglig tilsyn av Willy.

Det er ikke gjort noen reparasjoner på Vita i 2023. Det er derimot skiftet avfuktere, da de stoppet opp. Det ble i løpet av 2023 sendt ut forespørsler til enkelte museer for mulig overdragelse av fartøyet, men ingen ville overta eierskapet. Museet følger for øyeblikket opp en mulig interesse fra et miljø i Flatanger. Vita som Shetlandskøyte ble avslørt og beslaglagt av okkupasjonsmakten i Flatanger.

4.3 Skagestua

Skagestua er et av byggene i museets samling, og er sagt å være det eldste huset i kommunen. I 2023 har vi fullført utskiftning av takrenne og dryppstokker, samt gjennomført jevnlig tilsyn og skjøtsel av bygget.

Skagestua før takrenne og dryppstokk ble skiftet ut

4.4 Hemnskjela

I 2022 ble det reist et bygg over kanonen som utgjør inngangen til Hemnskjela krigsminneutstilling. I 2023 skapte vi innhold til bygget, ved å lage en liten utstilling som ga et innblikk i krigshistorien på øya. Deriblant ble det utviklet et detaljert kart av de tyske stillingene under 2. verdenskrig, som det ble brukt mye tid for utvikling og kildesøk. Det ble også gruset en vei opp til kanonen og plassert en benk, samt et skilt ved veien som gir besøkende informasjon om åpning og omvisninger.

I 2023 fikk vi også besøk av Forsvarsmuseet som eier flere gjenstander (og kanoner) i Hemnskjela

krigsminneutstilling. Tilbakemeldingene var gode og utlånsavtalen ble forlenget. Det er også gjort en del vedlikehold på gjenstandene. Samtlige kanoner ble oljet og det ble installert flere ventilasjonsventiler for å bedre inneklimate i bunkeren. Området ble påført jord for forskjøvning og flere kratt ble fjernet for å forbedre tilkomsten.

Det ble gjennomført 3 åpne omvisninger på sommeren, samt en del på bestilling. Museet er også en støttespiller for prosjektet "patruljestien" som er et initiativ fra lokalbefolkningen i området.

Øverst til venstre: Vaktmester Magne får hjelp av Lars Erik Strand Vitsø for å lage vei opp til kanonhuset.

Øverst til høyre: Sommerjobb for ungdom: To gutter oljer kanonene.

Nederst til venstre: De nye plakatene er på plass i kanonhuset.

Nederst til høyre: Nytt skilt fra veien informerer om omvisninger og utstillingen.

4.5 Dolm prestegård og kulturlandskap

Sørvest på Dolmøya, inn mot Dolmsundet finner vi regionens eneste middelalderbygg - Dolm Kirke. Like ved ligger den historiske prestegårdshagen, restene av prestegården og rund dette; det innholdsrike kulturlandskapet. Museet forvalter og formidler hagen, bygningene og kulturlandskapet. Eier er Opplysningsvesenets fond.

Området er åpent for publikum til enhver tid og mange bruker det som rekreasjonsområde. Det er viktig for museet at man da også får tilgang til formidling om stedets historie og bakgrunn. Dette gjør vi gjennom skilting, kulturstier, omvisninger og arrangementer.

Dolm er også en del av Kystpilgrimsleia, som går langs norgeskysten, fra Egersund til Trondheim. Dette er en godkjent St.Olavs vei til Nidaros og består av et nettverk av Pilgrimssentre og nøkkelsteder. Dolm kirke er et av nøkkelstedene på veien og prestegården og de omkringliggende områdene en viktig del av dette. Kystmuseet har deltatt inn i prosjektarbeidet og er kontaktperson for nøkkelstedet på Hitra. Som en del av dette er også historien om Dolm lagt inn på audioguide-appen Voice of Norway.

4.5.1 Bygningene

Låven:

I samarbeid med Dolm kirkeforening malte vi i 2023 vegger og vinduspuster i den gamle delen av låven. Alle lys ble skiftet til led lys, og nye led lamper ble innkjøpt. Det ble satt opp rømningsvei/nødutgang skilt opp på låven. Nede i fjøset ble det innlagt led lys. Det er skiftet takrenne med nedløp, ved inngangssiden.

Naustet:

Ny dør til naustet ble satt inn.

Stall:

Stallbrua hadde store skader, og hadde delvis ramlet ut. I oktober 2023 ble stallbrua reparert, og det ble også gjort forbedringer på grunnmuren til stallen. Dette ble gjort med penger fra UNI-Stiftelsen og museets egne midler.

Stallbrua etter at reparasjonen er fullført

4.5.2 Kulturlandskapet

Ved flytekaia i Åkervika har vi ordnet en forlengelse av landgangen og steinfundamentet til kaia ble renoverert. På grunn av rasfare ved kaia ble det fjernet løse masser.

17-18 april var elever fra Guri Kunna vgs på frivillighetsprosjekt. De hadde forskjellige arbeidsoppgaver; blant annet vårrydding og rydding av kjeller under fjøset. De tok ut listerbåten fra fjøset, og rydda ut diverse store rekvisitter til avhending. I tillegg tok de ut åfjordshalvfjeringen som var i privat eie ut av nauset, så eier kunne hente den.

Dolmdugnaden, samlet et knippe lokale ildsjeler og bidro til at vi fikk ordnet Dolm til høysesongen, samtidig styrket båndet mellom museet og frivilligheten. Vi satte inn listerbåten fra Daløya i nauset, og tok ut en båt som skulle avhendes. Ellers ble det gjort vårrydding på området.

Gjennom Hitra Historielag har vi ei arbeidsgruppe som heter Dolmgruppa, en gjeng spreke og godt voksne frivillige. De har hovedansvaret med å vedlikeholde turstiene til Skredderøya og Åkervika. På Åkervikstien har de tilrettelagt turstien mere for barna, og de har døpt den «Trollskogen». De har også gjort en del dreneringsarbeid, lagt ned rør og fylt over med puk.

Rydding langs begge stiene gjøres kontinuerlig i sesongen. De brukes mye av turgåere hele året. Etter at kjelleren under fjøset ble ryddet har gruppa begynt jobben med å bygge et redskapslokale. Her skal vi flytte all arbeidsredskap og utstyr fra det tidligere bårhuset til redskapshuset i kjelleren. Denne står helt ferdig februar 2024

Dolmdugnaden

Frivillige i aksjon langs veien

Flytting av båtene i nauset. Dolmdugnaden

4.5.3 Historisk hage

Kystmuseet søkte i 2023 Statsforvalteren om 60 000,- «midler for å lage ny ti-års skjøtselsplan» og vi fikk tilskudd på 30 000,- I samarbeid med arborist, har vi nå laget en ny skjøtselsplan for de gamle trærne i Dolm Prestegårdshage. Denne har en god innføring i hvordan trærne på best mulig måte skal behandles, slik at vi kan ha trærne så lenge som mulig.

Da vi bare fikk halvparten av midlene vi søkte på, måtte vi utelate de trærne i kulturlandskapet som er i områdene med våre kulturstier.

Hvert år har vi avtale med Hitra Frivillighetssentral/Hitra kommune om sommerjobb for ungdom. I år var de her fra uke 26 til og med uke 32. Det var 2 ungdommer på jobb hver uke. Arbeidsoppgavene på Dolm var plenklipping, kantklipping, rydde vekk gamle kvistlager og fjerning av rotvekst.

5. Formidling

Året 2023 har vært preget av det store utstillingsprosjektet til Kystmuseets havbruksavdeling. Likevel har vi klart å holde et jevnt og variert tilbud gjennom året. Museet har også lagt vekt på å styrke de eksisterende tilbudene, og dermed få flere til å komme på våre faste tilbud. Dette gjør seg også gjeldene på besøksstatistikken, hvor vi ser en økning i antall voksne enkeltbesøk.

Skoleopplegg rundt utstillingen «Byplanleggeren»

Leirskole-elever på tur tilbake fra merdkanten

Vi undersøker laksens anatomi sammen med Strand skole

5.1 Utstillinger

5.1.1 Basisutstillinger

Vi har flere basisutstillinger på Kystmuseet. På Fillan har vi «Flatvika 1920» «Fiskemottaket» og «Russerforliset». På Hemnskjela er en permanent utstilling i kommandobunkeren fra krigen som formidler en historie om okkupasjon på Hemnskjela. På Sandstad har vi nå tre basisutstillinger. «Ringer i vannet», «Pionerene» og «Ventemerda».

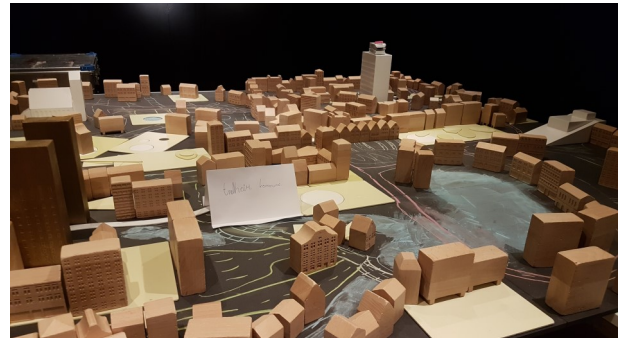

5.1.2 Vandreutstillinger fra Kystmuseet

Dato	Sted	Utstilling
24.06.2021- d.d.	Sula	Havet i en tynn tråd Selvprodusert utstilling fra 2018 som nå er på utlån. I utstillingen presenterer vi problemet med syntetisk tråd. Den syntetiske plast-tråden har vært med å bygge kystnæringene vi i dag nyter godt av. Men en tråd som aldri råtner skaper også store problemer for havet, et hav som vi alle er avhengige av.
16.06.2021— d.d.	Hopsjøen	Hermetikkfabrikk på hvert et skjær Ei utstilling om den omfattende hermetikkindustrien i området Hitra, Frøya og Snillfjord.

5.1.3 Skiftende utstillinger

Dato	Sted	Utstilling
Januar 2023- Mars 2023	Fillan	Byplansjefene DKS utstilling fra Nasjonalmuseet med et pedagogisk opplegg om byplanlegging. Målet er å lære barn og unge om hvordan et sted utformes og planlegges og hvor-
01.06.2023- 10.09.2023	Fillan	Dyppdykk i havet En kunstutstilling om menneskers påvirkning av havet laget av Galleri7. Målet var å formidle menneskers ettervirkninger i havet gjennom ulike kunstuttrykk, hvor flere kunstnere bruker søppel fra
24.11.2023- 28.11.2023	Fillan	Maren Jektvik En kuriositetsutstilling i anledning bokslipp om Maren Jektvik. Målet var å vise frem gjenstander knyttet til Maren Jektvik og spelet om Maren. Vi fikk i anledningen lånt inn øksa som ble brukt i henrettelsen, fra NTNU Vitenskapsmuseet.
01.12.2023- 03.01.2024	Fillan	Peppervika Hitras egen pepperkakelandsby. Hvor alle oppfordres til å komme med sitt eget bidrag. Både skole-

5.2 Publikumstilbud

Museet har i år også levert et bredt spekter av tilbud for våre besøkende. Kort oppsummert har museet gjennomført:

- 7 foredrag
- 2 større arrangementsdager (Levende kystkultur og Jul på Dolm)
- 3 utstillingsåpninger
- 2 boklanseringer
- 2 seniorkafeer
- 1 dugnad

Utenom dette kommer også museets faste tilbud og omvisninger fordelt på våre forskjellige besøkssteder.

Museets høysesong er primært i månedene juni-august, med et utvidet publikumstilbud. I løpet av disse 3 månedene hadde museet 2533 besøkende som løste billett (inkl. barn)

Publikumstilbudet 20. Juni – 20. August:

Kystmuseet (Meieriet)

Åpent alle dager fra 10.00 - 18.00

Fortellinger i farta: Alle lørdager i juli kl 10.00 (fra Sandstad)

Fortellinger i Fillfjorden: 2 gjennomføringer under Sommerfillan.

Kystmuseet Havbruksavdeling.

Omvisninger slakteri: Mandag – Fredag kl 13.00

Omvisninger oppdrettsanlegg: Mandag, onsdag og fredag kl 10.00

Omvisninger settefiskanlegg og oppdrettanlegg: Tirsdag og torsdag kl 10.00

Dolm

Omvisning under Dolmstevnet: 25. juni

Hemnskjela krigsminneutstilling.

Omvisning i bunkersen: 15. 22. og 29. juli kl 11.00

5.2 Publikumstilbud

5.2.1 Arrangementer

Kulturminnedagen - levende kystkultur

2. september gjennomførte vi kulturminnedagen under navnet "Levende kystkultur". I år ble markeringen endret til en markedsdag på Dolm med framvisere som besitter ferdigheter som kan knyttes til kystkulturen. Arrangementet besto av både et fremvisermarked med eksterne, egne stasjoner og aktiviteter, samt faste avganger med Hopsjøens og Rødekors sine tradisjonsbåter. Arrangementet var del av de nasjonale kulturminnedagene og var gratis for besøkende.

Boklanseringer

Museet holdt to boklanseringer i år. Den første var boka «Maren Jektvik» skrevet av Svein Bertil Sæther 28.oktober. Den andre var vår årlige «Skarvsetta» som gis ut i samarbeide med Hitra Historielag. Dette skjedde 7.desember.

Mating av hest under Kulturminnedagen Levende kystkultur

Eplepressing under Kulturminnedagen Levende kystkultur

Forfatter Svein Bertil Sæther sammen med redaktør Krister Olsen og illustratør Ingolf Jektvik. Sammen med staben fra Kystmuseet.

Hopsjøens tradisjonsbåter klar til avgang Kulturminnedagen Levende kystkultur

Seniorkafe

Museet startet opp med tilbudet "Seniorkafe" i november 2023. Det ble gjennomført 2 seniorkafeer i 2023, med blant annet høytlesning fra boken "Maren" av Svein Bertil Sæther, og et foredrag om lys i juletida av Kristin Svendsen.

Seniorkafe skal være et gratis lavterskeltilbud for den eldre befolkningen. Innholdet er kort og variert, hvor målet er i hovedsak å være en naturlig møteplass. Inntekter kommer i form av salg av kaffe og servering. Tilbudet har vært godt mottatt og vil fortsette i 2024.

Kristin Svenden forteller om juletradisjoner knyttet til lys

Jul på Dolm

Tradisjon tro arrangerte vi vårt førjulsarrangement «jul på Dolm» første søndag i advent. En førjulsdag for små og store med tradisjonelle aktiviteter, som marsipanlaging, lysstøping, julepyntlaging og mye mer. I år arrangerte vi sammen med Dolm kirkeforening, Hitra frivillighetssentral, en gruppe ukrainske flyktninger og Frøyværingen husflidslag.

Besøkende under Jul på Dolm
Foto: YooF Photography Krzysztof Zboralski

5.2.2 Foredrag

Museet hadde 7 foredrag i sin foredragsrekke. Et foredrag ble flyttet til januar 2024 på grunn av uforutsette hendelser. Totalt besøkende på foredrag var i løpet av året var 230 personer. 3 av 7 foredrag var produsert og fremført av egne ansatte.

Kristin Svendsen holder foredrag om stedsutviklinga på Fillan

Dato	Hvem	Tema	Besøk
18. jan	Erik Håberg	Atlanticwall - betong skaper Et innblikk i konstruksjon av Regelbau bunkere i Norge og med avansert 3D presentasjon skal vi besøke de mest interessante tyske bunkere og anlegg i Trøndelag.	25
9.feb	Jørgen Fjeldvær	Et innblikk i havbruket. Museumsdirektør Jørgen Fjeldvær gjør et dypdykk i arkivet og snakker om de som landet over prøvde seg i og utviklet den nye næringa innen havbruk.	55
21.feb	Lars Peder Haga	Ukraina—et år med krig og veien videre Førsteamanuensis ved Luftkrigsskolen i Trondheim Lars Peder Haga var på museet i 2022 og snakket om krigen i Ukraina. Nå var han tilbake for å gi oss en oppdatering på krigen og hvordan veien videre kan bli.	19
16.mars	Einar Borgfjord	Jektefart i Trøndelag Einar Borgfjord, leder for båtbyggingen ved Museet Kystens Arv, forteller om jekta i et Trøndersk perspektiv.	28
20.apr	Terje Bratberg	Den ekte husmannskosten En historisk matreise	16
25.mai	Marcus Svenning	Husfløting Museumspedagog Marcus Svenning foredrar om Husfløting langs kysten.	38
16.no	Kristin Svendsen	Et kommunesenter blir til Foredrag med fagkonsulent Kristin Svendsen om utviklingen av Fillan som senter.	49

5.3 Barn og skole

I 2023 gjennomførte museet skoleopplegg for til sammen 1435 elever. Hvorav 312 var gjennom Den Kulturelle Skolesekken. Økningen i DKS besøk kommer av en større tilstrømming av elever fra Frøya, som har strukturert skoletilbudet på faste tidspunkt for skolene i større grad i 2023.

Museet har også utviklet nye skoleopplegg for forskjellige alderstrinn. Den største investeringen er etableringen av "ventemerda" ved Kystmuseets havbruksavdeling, som bygger på konseptet læring gjennom

lek. Her er målgruppen de minste barna som ikke er i stand til å bli med ut på omvisning på sjøen. I tillegg har også museet testet ut noen av de nye tilbudene for ungdomskolen som blant annet innebærer å lage enkle retter av laks.

Museet har også utviklet skoleopplegg på bestilling. Museet har blant annet utviklet og levert et tilbud om Titranulykka for Nordskaget oppvekstsenter, som fant sted på Titran. Et annet opplegg var et escape-rom basert opplegg for 6. trinn ved Fillan skole som handlet om havet.

5.4 Ekstern virksomhet

Foredrag	Bestiller
Peder Seivåg - Med fela, malerkosten og den glade grei. - Hans Jakob Farstad	Trøndelag Kysthistoriske museum på Mausund. I regi av Vrimlefestivalen på Frøya.
Kvinner i sjøfarten - Bente Heggvik	Museet Kystens Arv
Samtidsdokumentasjon i havbruksnæringen - Hans Jakob Farstad	KULMIST seminar
Jakteskipperne fra Fjellværsøya - Bernt Fjeldvær	Klippfiskseminar i regi av Nordmøre museum
Havbruksarkivene. Status for ordningsarbeidet – Bente Heggvik	Privatarkivseminar med IKA, Hell
Havbruk. Jørgen Fjeldvær	Debio. Hotel Frøya

6. Forskning og kunnskapsutvikling

6.1 Publikasjoner

I samarbeid med Hitra historielag gav Kystmuseet ut «Skarvsetta», ei lokal-historisk årbok. Dette er den 16. i rekken. Artikkene i årets Skarvsetta har et bredt spekter av tema. Museets ansatte har i år også bidratt med artikler til årboka. Bente Heggvik har bidratt med en artikkel om den siste skomakeren på Hitra. Bernt har også bidratt med to mindre artikler. Bernt vil også gå inn som medredaktør i Skarvsetta fra 2024 som oppnevnt av museet. Redaktørstillingene oppnevnes en fra historielaget og en fra museet.

Hitra historielag og Kystmuseet i Sør-Trøndelag - Årsskrift for 2023

SKARVSETTA

6.2 Hitterslekt

Hitterslekt er museets slektsdatabase, og inneholder ved utgangen av 2023 hele 88 000 personer. Hitterslekt har utviklet seg til å bli et svært populært nettsted med 1,4 millioner sidevisninger fordelt på 200 000 økter årlig.

I 2023 gikk redaktør for Hitterslekt Gunnar Lossius av med pensjon, og administrasjon av Hitterslekt ble overtatt av Bjørg Alise Antonsen. Den tekniske driften av Hitterslekt blir ivaretatt av Amada/Johan Krister Olsen gjennom en driftsavtale. I løpet av 2023 er gjort en gjennomgang av rettigheter knyttet til bilder på Hitterslekt. Slektsdatabasen fikk også et designmessig ansiktsløft med en oppgradering av brukergrensesnittet. Museet har også begynt med halvårlige møter med de frivillige som bidrar til Hitterslekt, for å sørge for at vi er samstemte om rutiner for innleggelse.

Bjørg Alise Antonsen overtar ansvaret for Hitterslekt etter at Gunnar Lossius gikk av med pensjonen

7. Havbruk

Museumspedagog Marcus Svenning i aksjon

7.1 Havbruksformidling

Havbruksavdelingen ved MiST avd. Kystmuseet har et nasjonalt perspektiv, både på formidlingen og innsamlingen av arkiv, gjenstander og foto/filmmateriale. Gjennom et samarbeid med Lerøy Midt om en visningstillatelse har avdelingen tilgang til førsteklasses formidlingsfasiliteter. I det gode samarbeidet som har vart over 11 år har oppgavefordelingen vært klar og museets uavhengighet sikret i avtaleverket.

Kystmuseets havbruksavdeling har mesteparten av sin virksomhet på Hitra hurtigbåtterminal på Sandstad, hvor vi har kontorer, utstillinger, butikk, informasjon, omkleddingstasjon og havbruksbibliotek. Formidlingsarenaene er ute på matfiskanlegg, slakteri og settefiskanlegg. Forvaltningen av samling og arkiv tilknyttet havbruk foregår på Dora.

7.1 Havbruksformidling

2023 har i likhet med året før vært preget av mye besøk. Våre besøkende er i hovedsak skoleelever/studenter, bedriftsgrupper og enkeltbesøkende, hvor førstnevnte utgjør en stor del av våre besøkende. Vi opplever hyppig besøk av flere studieretninger fra NTNU, og vi har også vårt faste besøk fra Hitra leirskole. Vi har også benyttet året til å teste ut enkelte nye formidlingsopplegg hvor vi i større grad også tar i bruk kjøkkenet på fôrflåten for å lage mat.

Museets havbruksformidlere har også gjennomført oppdrag utenfor Hitra, hvor vi utførte flere formidlingsopplegg for ca 500 elever ved Vikencos nye lakseslakteri på Aukra. Slike bestillinger viser at vår kompetanse på feltet blir lagt merke til også utenfor vårt primære virkeområde.

Havbruksformidlingen gjennomføres både på norsk og engelsk. Under havbruksmessa «AquaNor» i august hadde museet i løpet av en kort uke så mye som 181 besøkende, deriblant den indiske fiskeriministeren og hans delegasjon.

7.2 Fornyng

«Ringer i vannet»

I 2022 ble visningskonsesjonen for havbruk fornyet med 5 nye år. Med dette fulgte en betydelig utvikling og utvidelse av vårt besøkstilbud. Forarbeidet ble i stor grad fullført i 2022, og fra januar t.o.m mars ble det bygget en ny stor utstilling om havbrukets ringvirkninger med navnet «Ringer i vannet».

Arbeidet krevde mye av museets ansatte, og samtlige i museets stabb har på en eller annen måte bidratt inn i denne utstillingen. Utstillingselskapet Sixsides var vår konsulent i det innledende arbeidet. Arbeidet med å lage en utstilling om et såpass polarisert tema, med et budsjett som er lite sett i forhold til andre utstillingsproduksjoner, var krevende, men lærerikt. Utstillinger er ikke hyllevarer, og museet måtte hente inn spesialskjermere fra Kina, softwareutviklere i Tyskland, gulvleggere og spesialmaterialer fra Danmark, samtidig som vi har jobbet med grafikere og designere i Oslo. Vi har likevel prøvd så langt det er mulig å nyttiggjøre oss av lokale leverandører.

Utstillingen ble åpnet 25. mars av direktør Karen Espelund. Åpningen inneholdt blant annet gratis omvisninger på oppdrettsanlegg, og vår samarbeidspartner Lerøy Midt stilte med åpen servicebåt, undervannsdroner, desikering av laks sammen med biolog samt servering av smaksprøver.

Over: Museets ansatte under bygging av utstilling. Øverst t.h: Prosjektleder Hans Jakob gir spesielt inviterte en omvisning i utstillingen før åpningen. Under: Ansatte etter en velblåst utstillingsåpning. Under til venstre: Besøkende får innblikk i anatomen til laksen.

Lekekroken—«Ventemerda»

Samtidig som museet bygget «Ringer i vannet», ble det også etablert en lekekrok for barn på Hitra hurtigbåtterminal. Denne fikk navnet «Ventemerda», og består av en mini-merd fylt med baller. Her spiller museet på læring gjennom lek, og sentralt i lekekroken står også en læringstasjon hvor barn kan bruke sansene for å lukte laksefor, høre laksen og undersøke forskjellige arter som brukes i havbruk. I tillegg til en tegnestasjon med motiver fra havet.

Lekekroken har vært godt besøkt og godt mottatt av de minste.

Lekekroken «Ventemerda»

Museets båter: Dufa og Hefring

Ny båt

Den andre store begivenheten i 2023 var at havbruksavdelingen fikk sin båt nummer to. Det er en Zodiac Milpro RIB, identisk med «Dufa», som vi har hatt noen år. Den nye båten heter «Hefring», som i likhet med «Dufa», er en av Ægirs døtre. Hver båt har plass til 12 passasjerer, så vi har nå doblet vår kapasitet på sjøen. Tidligere måtte vi leie inn båter til markedspris hvis vi hadde tidskrevende opplegg for større grupper. Dette førte til store kostnader for f.eks. studentgrupper fra NTNU, som bare har økt i antall. Nå kan vi ta imot relativt store grupper til kun billettprisen.

I desember 2023 kurset vi opp enda en av våre ansatte i de nødvendige sertifikater. Ved utgangen av 2023 har museet da 4 båtførere og 2 båter, med en kapasitet på 24 personer.

Når vi drifter to båter og driver passasjertrafikk, så fordrer det at vi oppfyller en hel rekke krav. Det gjelder bl.a. sertifikater, dokumentasjon, sikkerhetsprosedyrer osv. I august fikk vi beskjed om at Sjøfartsdirektoratets inspektør skulle komme på inspeksjon på kort varsel. Hun fikk forelagt vårt sikkerhetsstyringssystem, inkludert våre sertifikater og attester og annen dokumentasjon. Så var hun om bord i båtene på inspeksjon. Inspektøren var meget fornøyd med det hun så og sikkerhetsstyringssystemet vårt kalte hun «et skoleeksempel». Dette tar vi med oss inn i det videre arbeidet.

Skiftebua

Samtidig med ny utstilling valgte museet å utvide omkleddningsfasilitetene våre, slik at vi kan i større grad gi besøkende en god start på omkleddning og informasjon. Bygget ble utvidet i stil med eksisterende arkitektur, og har dermed tredoblet arealet for effektiv omkleddning og informasjon. Museet har også gjort nyinnkjøp av dresser og nødvendig utstyr innen bekledning. I 2023 byttet vi også ut benkene som sto utenfor skiftebua med nye benker.

Skiftebua i 2022

Skiftebua i 2023

Økt synlighet i gjennomfartsåren

Med den nye utstillingen, lekekroken og omkleddningsfasilitetene ønsket vi å gjøre tilbudet mer synlig på Hitra Hurtigbåtsentral. Vi bygget derfor et blikkfang i inngangen til terminalen, hvor vi viser de forskjellige stadiene for oppdrettslaks, og våre tilbud knyttet til denne produksjonskjeden. I tillegg til fornyet visuelt uttrykk i museumsbutikken ble det vektlagt å koble de forskjellige utstillingene og lekekroken sammen med profilfarger og skilting. Det ble til og med markert spor av fiskestimer i gulvet.

Blikkfanget viser laksens løp fra rogn til tallerken

Hovedpersonen «laksen» monteres.

8. Drift

8.1 Ansatte

Avdeling vertskap og drift	Arbeidsområde	
Lill Mona Kjerringvåg Avdelingsleder vertskap og drift	Administrasjon for den driftsmessige delen av virksomheten, økonomi og personal, oppgaver innen samlingsforvaltning	1
Marit Hermo	Publikumsmottaket, turistkontoret, resepsjon, museumsbutikk, booking, markedsføring,	2
Helene Ottestad	Publikumsmottaket, turistkontoret, resepsjonen, museumsbutikk, nettside,	3
Magne Haugen	Daglig vedlikehold og ettersyn av museets bygg og anlegg, utstillingsarbeid, forvalte museets kjøretøy og utstyr	4
Sandra Nyheim Måsøval Museumsvert	Turistinformasjon, museumsvert på Sandstad og Fillan	5
Siv Elin Krutvik Museumsvert	Turistinformasjon, museumsvert på Sandstad og Fillan	6
Oliwier Konarski Museumsvert	Turistinformasjon, museumsvert på Sandstad og Fillan	7
Nikolai Fjeldvær	Turistkontoret, museumsvert i Fillan	8
Guro Østensen	Turistinformasjon, museumsvert i Fillan	9
Jørgen Fjeldvær Museumsdirektør	Ledelse, økonomi, personal og strategi	10
Avdeling kulturhistorie og formidling	Arbeidsområde	
Hans Jakob Westermann Farstad Avdelingsleder Kulturhistorie og formidling	Administrasjon ved den museumsfaglige virksomheten, formidling og utstilling. Aktiviteter og museumsfaglig utvikling	11
Ingjerd O. Haugan Medarbeider	Samlingsforvaltning	12
Bernt Fjeldvær	Formidling havbruk, samlingsforvaltning innen havbruk	13
Marcus Svenning Museumspedagog	Formidling havbruk, formidling Kystmuseet	14
Kirsten J. Kjørsvik Konsulent	Kulturlandskap på Dolm Prestegård Faste og temporære utstillinger	15
Kristin Bjørnerås Svendsen Fagkonsulent	Utstilling, arrangement, museumsfaglig utvikling, bibliotek.	16
Bente Heggvik	Samlingsforvaltning og arkiv, lokalisert på Dora	17
Bjørg Alise Antonsen konsulent	Fotografering og Hitterslekt	18
Willy Eide	Tilsyn og diverse oppdrag på «M/S Vita»	19
Melodie Rodahl Registrator	Registring av fotografier	20

8.2 Praksisplasser og arbeidstrening

I 2023 har vi hatt en person i arbeidstrening ved ordning av havbruksarkivene på Dora. Vedkommende begynte 24. oktober og har vært på jobb fire timer én dag i uka. Praksisavtalen varer til slutten av februar 2024.

På Fillan hadde vi et samarbeid med flykningstjenesten i Hitra kommune. Vi hadde ei på språkpraksis fra mai-desember, en dag i uka. I tillegg har vi et godt samarbeid med Fillan skole med utplassering av elever. I år har vi hatt 2 elever i ulike tidsrom, som har vært til oss ca en dag i uka i fire timer.

8.3 Økonomi

Avdeling 70 Kystmuseet oppfylte i 2023 de økonomiske forventninger som styret for MiST har stilt. Drifta hadde ei ramme på 17 millioner kroner. Solid egeninntjening kombinert med lønns- og personalkostnader innenfor rammen på 60% og god kostnadskontroll bidro til å gi Kystmuseet et fornuftig driftsmessig handlingsrom i 2023.

8.4 Besøksutviklingen

Vi har i flere år jobbet for å øke andelen museumsbesøkende (KUD) i forhold til andre besøkende (utleie og besøk i turistinformasjonen). Effekten av våre tiltak har slått til og årets KUD-besøk er det beste gjennom tidene for Kystmuseet, og for første gang er antallet KUD-besøkende større en antallet andre besøkende.

Økningen i våre KUD-besøkende gikk fra 15 818 i 2022 til 27 979 i 2023. Økningen har skjedd i vår havbruksavdeling og henger sammen med åpningen av Ringer i vannet, en ny, gratis utstilling sentralt plassert i Hitra hurtigbåtterminal. Tellingen av publikumsbesøk

på utstillingene Ringer i Vannet gjøres ved automatiske tellere, og ettersom det er et vringleareal opplever vi at enkelte besøkende blir telt flere ganger. Vi har derfor trukket fra en andel av antallet for å få et mest mulig nøkternt tall. I 2024 innføres nye tellere som gir økt presisjon.

Det totale antall besøkende i 2023 har doblet seg fra 2022, og endte på 40 121. Dette er litt bak vårt toppår 2019 som totalt hadde 42 395 besøkende, da riktignok med Sjøfartsmuseet som en del av statistikken.

MUSEUMSBESØKENDE			2018	2019	2020	2021	2022	2023
Voksne	enkeltbesøk	Betalende	2912	3881	1148	1247	1301	1824
		Ikke betalende	3300	7193	4406	5463	6689	240**
	gruppe	Betalende	1613	1844	255	551	3207	2387
		Ikke betalende	926	989	83	100	1758	17630**
	Total		8751	13907	5892	7361	12955	22081
Barn	enkeltbesøk	Betalende	195	117	1	121	48	13
		Ikke betalende	1221	1108	656	636	764	314
	gruppe	Betalende	697	805	397	1038	1121	1475
		Ikke betalende	1833	1515	437	660	927	4096
	Total		3946	3545	1491	2455	2860	5898
Sum		12697	17452	7383	9816	15815	27979	
Annet besøk*		17145	24943	15822	10319	17653	12142	

* Annet besøk: Cafe, utleie, butikk, turistinformasjon

** Tellingen av gratisbesøkende i utstillinger er flyttet fra "ikke betalende enkeltbesøk voksne" til "ikke betalende gruppe". Den store økningen her kommer fra den nye utstillingen Ringer i vannet.

ARENA	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Kystmuseet	4966	7860	4383	5504	6364	2433
Havbruk	2749	4356	3000	3865	9084	22769
Dolm	0**	0**	0**	400	337	2636
Hemnskjela	0**	0**	0**	47	33	141
Sjøfartsmuseet	4982	5236	0***	0***	0***	0***
Annet besøk*	17145	24943	15822	10319	17653	12142
Samlet	29842	42395	23205	20135	33468	40121

* Annet besøk: Cafe, utleie, butikk, turistinformasjon

** I 2021 begynte vi å rapportere besøk fordelt på de fire arenaene våre. Før dette ligger besøk stallene fra Dolm og Hemnskjela inn i tallene på «Kystmuseet»

*** I 2020 ble Sjøfartsmuseet flyttet inn under Sverresborg museum, som en del av trondheims museene. Derfor har vi ikke tall på dette i 2020 og 2021

8.5 Driftsbygninger

Museet har i 2023 gjort store investeringer i bedre utnyttelse av museets arealer på Fillan. Uteområdet bak Meieriet er asfaltert med sediumdekke og kantsetting. Dette gjør parkeringsplassen bedre, og vi hindrer støv fra grusparkeringen. I sommer ble også Sjøpølboden malt.

Inne er det ordnet med panikkbeslag på nøddøra nede i utstillinga «Russerforliset». Vi skiftet ut alle fire heismotorer i taklukene i publikumsmottaket og det er kjøpt lyddemping på møterommet Melkerampen og til lunsjrommet i Meieriet.

I andre etasjen er det gjort oppussing av kontorlokaler, for å legge til rette for avdelingsvis kontorlandskap med gjestepulter slik at alle har en skikkelig kontor plass tilgjengelig på Fillan. Kopimaskinen ble flyttet på eget rom og en toalettdør ble skiftet.

Gjennom Enøktiltak ble pullertene på museums plassen skiftet ut til led, det ble skiftet ytterdør ved personalinngangen, skiftet til ny innmat i sikrings skapene og satt opp nye lyskastere i Meierisalen.

Våre oppgraderte kontorlokaler på Fillan

8.6 Kjøretøy og farkoster

Vi kjøpte inn 4 nye helårsdekk til bilhengeren.

Til museets bil ble det kjøpt 4 nye aluminiumsfelger.

Kystmuseet eier pr. 31.12.2023 to fartøyer av båttypen RIB (rigid inflatable boat). De er oppkalt etter to av havguden Ægirs døtre, Dufa og Hefring. Sistnevnte ble levert til museet i januar 2023. Modellene er Zodiac Milpro, produsert i Frankrike. Lengde 8,79 meter, bredde 3,05 meter. Begge båtene er utstyrt med 2 x 250 HK påhengsmotorer. Båtene brukes i vår formidling på sjøen, hovedsakelig i havbruksformidling og besøk på havbrukslokaliteter.

8.7 Bibliotek

Vi har et fagbibliotek på museet, med kilder som støtter opp under det museale arbeidet. I 2023 har vi fortsatt arbeidet med å legge inn bøker i LibraryThing. Det har i hovedsak vært registrering av

samlingen på Fillan. Det har i 2023 blitt registrert og merket 1289 bøker, samtidig som man har gjort opprydding. Dette er et viktig arbeide for å tilgjengeliggjøre våre kilder og effektivisere arbeidet på museet.

8.7 Markedsføring

Kystmuseet er en del av Markedsgruppa i MiST. Gruppen tilfører markedsarbeidet verdifull kunnskap gjennom kurs, workshops og samlinger. Vi deltar også i større markedsføringstiltak og regionale kampanjer som "Opplev MidtNorge", Hitra-Frøyas fire årlige bilag, Sommerguiden for Hitra og Frøya og Trøndelag reiselivs sommerkampanje. Pressemeldinger sendes til både Hitra - Frøya og Froya.no, og man opplever at de ofte lager saker på det som sendes inn fra Kystmuseet.

8.8 Turistkontor

Kystmuseet driver Hitra turistkontor, et regionalt turistkontor med grønn autorisasjon fra NHO Reiseliv. På Hitra Hurtigbåtterminal har vi en bemannet turistinformasjon i høysesongen 20. juni til 20. august.

8.9 Kurs og konferanse

Meierisalen har fasiliteter og kapasitet til kurs og konferansevirksomhet. Museet tilbyr grupper, organisasjoner og bedrifter leie av salen og fasiliteter i tillegg matservicing i publikumsmottaket.

8.10 Museumsbutikken

Kystmuseet har to museumsbutikker; på Fillan og i Hitra hurtigbåtterminal. Her selges et bredt utvalg bøker, håndverksprodukter, suvenirer og gaveartikler. Butikken i Hitra hurtigbåtterminal var stengt i en måneds tid i forbindelse med åpning av den nye utstillinga Ringer i vannet, hvor også butikkhjørnet ble oppgradert med ny innredning og maling. I tillegg ble det satt opp en ny vegg midt i rommet, som brukes til både formidling og butikk. Omsetningen hadde en fin økning i 2023.

Våre viktigste markedsføringskanaler utover dette er Facebook, Instagram, kystmuseet.no, HFkalenderen.no, skjermer og rollups. I 2023 produserte vi nye rollups som er permanent plassert på Hjorten hotell og Hitratorget kjøpesenter. Vi har forbedret bruken av skjermene på museet i Fillan og Sandstad med annen type innhold og hyppigere rulling.

Meierisalen. Foto: Vindfang

Museumsbutikken i Fillan. Foto: Vindfang

9. Helse, Miljø og Sikkerhet

I MiST har vi en felles satsing på HMS og et eget arbeidsmiljøutvalg, som blant annet følger opp HMS-arbeidet i organisasjonen. Ved hver enhet er det et verneombud, som samarbeider med museumsdirektørene på dette feltet. Bernt Fjeldvær er verneombud for Kystmuseet.

9.1 Håndbok

Tidligere hadde hver enhet i MiST sin egen HMS-handbok, der alt relevant materiale finnes omtalt. Gjennom 2023 har en arbeidsgruppe jobbet med å sammenfatte en felles HMS håndbok for hele MiST. Arbeidsgruppen, med bl.a. verneombudet fra Kystmuseet, har samlet inn alt relevant materiale og jobbet med tekster og formuleringer. Selve håndboken er så laget av firmaet Simployer og publiseres online, slik at den er lett tilgjengelig for alle ansatte.

Det kan også nevnes at verneombudene i MiST, som har jobbet med håndboken, nå har sitt eget forum, med to årlige samlinger. I november var Kystmuseet vertskap for høstsamlingen. Her fikk verneombudene bli med ut på visningsanlegget, hvor de fikk bruke møterommet. På ettermiddagen ble de skyssset i RIB til Fillan, hvor dag to foregikk i museets lokaler.

9.2 Tiltak

HMS-tiltakene for 2023 har fulgt den planen som ble lagt ved inngangen til året. Av de tiltakene som er gjennomført i 2023 kan nevnes:

- Vernerunde gjennomført på Fillan, Sandstad og Dora i oktober 2023.
- Medarbeidersamtaler ble gjennomført i 3.tertial 2023.
- Det ble jobbet videre med risikovurderinger, beredskapsplanen og sikringsplanen.
- Det har tidligere vært vanskelig å få gjennomført det planlagte antall sosiale arrangementer for de ansatte. 2023 har derfor i så måte vært et jubelår. Hele fem sosiale arrangement ble gjennomført. I januar var det quiz på Hjorten hotel, I august kjørte vi RIB til Statsbygd og så spelet «Den siste viking» på Kystens arv. I november besøkte vi Ringve og opplevde utstillingen «Lost voices». Vi hadde også julebord i november, i lavvoen ved Dolmsundet hotell. I desember var vi igjen på quiz og middag på Hjorten hotell. Denne gangen hadde vi invitert med helgevikarene våre. De er ellers vanskelige å inkludere i våre sosiale arrangementer, siden de er på skolen på dagtid.
- Det ble i løpet av mars 2023 gjennomført en personalsamling i regi av MiST på Røros, hvor Kystmuseets ansatte deltok. Kystmuseet hadde også sin egen personalsamling under internuka i januar 2023.
- Det ble avholdt internuke i januar 2023, med bl.a. brannslukkekurs og 1.hjelpskurs, samt planlegging av årets arrangementer.

9.3 Rapportering

Avd 70 Kystmuseet har gjennomført HMS-rapportering for hvert tertial i 2023, og vi har levert årsrapport for HMS-arbeidet.

9.4 Avvik

Ved MIST avd.70 er det registrert åtte uønskede hendelser eller avvik i 2023. Det er også en del avvik i forbindelse med vernerunde og risikovurderingene. En del er lukket og en del er under utbedring.

Verneombud fra samtlige MIST museum samlet på Kystmuseet for faglig program og utveksling av erfaringer.

MiST avd. Kystmuseet i Sør-Trøndelag

Kontakt oss:

Nettside: www.kystmuseet.no

Epost: kystmuseet.post@mist.no

Telefon: 72444010

Besøksadresser:

Meieriet, Museumsplassen 1 7240 Hitra

Hitra hurtigbåtterminal, Hamneveien 22
7246 Sandstad